

UNIVERSITETET I BERGEN

Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet

Arkivkode:

Saksnr.: 2016/11132

Fakultetsstyresak: **102**

Møte: 15. desember 2016

POLICY FOR BRUK AV POSTDOKTORER VED

DET MATEMATISK-NATURVITENSKAPELIGE FAKULTET

Innledning:

Fakultetsledelsen nedsatte en arbeidsgruppe for å utrede forslag til «POLCY FOR BRUK AV POSTDOKTORER VED DET MATEMATISK-NATURVITENSKAPELIG FAKULTET»

Mandat:

Utarbeide forslag til Policy for bruk av postdoktorer ved Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet, Universitetet i Bergen

Arbeidsgruppen har bestått av:

- Prodekan forskerutdanning og infrastruktur/professor Anne Marit Blokhus - leder
- Instituttleder GFI/professor Nils Gunnar Kvamstø
- Nestleder HR seksjonen Gunnar Larsen - sekretær

Referanser:

- «Forskrift om ansettelsesvilkår for stillinger som postdoktor, stipendiat, vitenskapelig assistent og spesialistkandidat» - [Link til lovdata](#)
- UiB-rapport «Helhetlig rekrutteringsstrategi» fra 2011 - [Link til rapport](#)
- Forskningsrådets policy for 2016-2020 «Rekruttering til forskning» - [Link til Forskningsrådets policy](#)
- EUs Charter and Code - [Link til EUs Charter&Code](#)

Avgrensning:

Det avgrenses mot politikk for, og bruk av midlertidige tilsetninger ved UiB. En postdoktorstilling er en åremålsstilling. Ved en innstramning i bruken av postdoktorstillinger vil alternativet gjerne være tilsetting som forsker i en midlertidig stilling. Dette vil kunne medføre at antallet midlertidige stillinger vil øke som et resultat av denne innskjerpingen i bruk av postdoktor stillinger. Arbeidsgruppen har avgrenset mot denne problemstillingen og drøfter ikke den noe videre.

Bakgrunn:

Stillingen som postdoktor er en kvalifiseringsstilling og hovedinnholdet i postdoktorperioden skal være kvalifiserende forsknings- og undervisningsoppgaver. I UiBs styresak 7/11 om helhetlig rekrutteringsstrategi ble det blant annet vedtatt at det skal legges opp til og arbeides for at alle tilsetninger som postdoktorer ved UiB skal være fireårige.

Sitat fra UiB styresak 7/11:

«Arbeidsgruppens forslag: For å sikre at postdoktorer får tilstrekkelig tid til kvalifisering har komiteen foreslått at ansettelse i postdoktorstilling normalt sett bør være fire år, og at ved kortere kontrakter bør ansettelse som forsker vurderes.»

Universitetsdirektørens kommentar: Stillingen som postdoktor har som hovedformål å kvalifisere for vitenskapelige toppstillinger. Det er gode grunner for at normal åremålsperiode skal være fire år. Tiltaket er fullt mulig å gjennomføre, og flere fakulteter støtter forslaget. Det må imidlertid være rom for at det i enkelte tilfeller kan benyttes kortere åremålsperiode for eksterntfinansierte stillinger. Det skal utarbeides plan for prosjektet som ligger til grunn for ansettelse i postdoktorstillinger, og omfanget av eventuelt pliktarbeid må fastsettes i planen. Postdoktorstillingen er en kvalifiseringsstilling og den må brukes som det.»

Alle universitetspostdoktorer er 4-årige inkludert 1 års pliktarbeid. Pliktarbeidet er nødvendig for kvalifisering til vitenskapelige toppstillinger. Ved bruk av fireårig tilsetning bør det kreves utenlandsopphold, jfr. universitetets strategi.

Postdoktorstillinger av kortere varighet er som regel knyttet til eksternt finansierte prosjekter der det ikke er funnet finansiering til pliktarbeid/undervisning. Det er likevel grunn til restriktiv praksis i bruk av postdoktorstillinger av kortere varighet til prosjekter. Dette begrunnet med at dette ikke tråd med Postdoktor-forskriftens intensjoner for stilling som postdoktor som er ment å lede frem til en kvalifisering for vitenskapelig toppstilling.

Alternativet til postdoktor stilling med kortere varighet enn fire år kan være forskerstilling.

Vedlegg:

Arbeidsgruppens forslag til policy for bruk av postdoktorer ved Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet, Universitetet i Bergen

FAKULTETSDIREKTØRENS KOMMENTARER

Postdoktorstillinger er en stilling som etter nasjonal forskrift har til hensikt å kvalifisere kandidaten til vitenskapelige toppstillinger. Bruken av stillingen har imidlertid ikke vært fullt i samsvar med forskriften, noe som har kommet opp i ulike sammenhenger både nasjonalt og på UiB den senere tid. Dette sees også i et bredere karrieresperspektiv for unge forskere. Også på europeisk nivå er karrieremuligheter for unge forskere satt på agendaen, bl.a. gjennom utvikling av EUs Charter and Code. Med bakgrunn i dette ser fakultetsdirektøren behov for en policy fakultetet for bruk av postdoktorer som skal sikre at stillingene blir brukt i samsvar med hensikten.

Fakultetsdirektøren fremmer saken med følgende forslag til

Vedtak:

Det vedlagte forslag til policy for bruk av postdoktorer ved Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet vedtas med de merknader/korrigeringer som fremkom i møtet

07. desember 2016/gunla

Elisabeth Müller Lysebo
fakultetsdirektør

Vedlegg

1. Arbeidsgruppens forslag til policy for bruk av postdoktorer ved Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet, Universitetet i Bergen

Policy for bruk av postdoktorer

ved Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet, Universitetet i Bergen

Bakgrunn

Postdoktorstillinger er en stilling som har til hensikt å kvalifisere kandidaten til vitenskapelige toppstillinger. Denne «Policy for bruk av postdoktorer» skal sikre at stillingene blir brukt i samsvar med denne hensikten.

Det bør settes store krav til gode karriereløp for stillingsgruppen postdoktor slik at disse kan skaffe seg relevant erfaring for å nå opp i konkurransen om vitenskapelige toppstillinger i akademien og andre sektorer der forskingserfaring står sentralt. Universitets og Høgskolerådet har utarbeidet et dokument som omhandler karrieropolitikk for vitenskapelig ansatte i universitets- og høyskolesektoren ([link](#)). Forskningsrådet har også utarbeidet en policy «Rekruttering til forskning» ([link](#)) som omtaler rekruttering og karriereløp for vitenskapelig ansatte i forskning. Videre er denne policyen for bruk av postdoktorer ved MN, UiB et ledd i å oppfylle kriteriene i EUs Charter and Code ([link](#)).

Beskrivelse av stillingen postdoktor:

Postdoktor er en kvalifiseringsstilling til vitenskapelige toppstillinger, der det skal foreligge en karriereplan for hvordan postdoktorperioden skal bidra til at kandidatene kan kvalifisere seg til en vitenskapelig toppstilling. Det er en åremålsstilling, med egne retningslinjer i lov- og avtaleverk.

«Forskrift om ansettelsesvilkår for stillinger som postdoktor, stipendiat, vitenskapelig assistent og spesialistkandidat» ([link](#)) omhandler stillingen postdoktor i § 1-2. Her står det blant annet:

- For ansettelse som postdoktor kreves det oppnådd doktorgrad
- Postdoktorer skal ansettes på åremål, der perioden skal være fra 2 til 4 år. Ved ansettelse utover 2 år avgjør arbeidsgiver om det skal pålegges pliktarbeid i form av undervisningsarbeid eller tilsvarende
- Hovedmål med stillingen som postdoktor er å kvalifisere for arbeid i vitenskapelige toppstillinger
- Det skal fremlegges et forslag til prosjekt for kvalifiseringsarbeid som inkluderer en fremdriftsplan
- For stillingen skal det utarbeides en plan for gjennomføring av prosjektet som ligger til grunn for ansettelsen. Denne planen skal inneholde blant annet prosjektbeskrivelse og fremdriftsplan samt omfanget av eventuell pliktarbeid
- I planen skal det opplyses om hvem som har plikt til å følge opp den ansatte med faglig rådgivning, samt hvem som har ansvar for faglig rådgivning samt meldeplikt i forhold til manglende gjennomføring

Fakultetets ansvar:

MN fakultetet skal ha en bevisst bruk av postdoktorstillinger. Denne bruken skal være i tråd med nasjonale retningslinjer og føringer, og det skal legges opp til og arbeides for at alle tilsetninger som

postdoktorer ved MN skal være i tråd med hensikten med stillingen; å kvalifisere for vitenskapelige toppstillinger. Varigheten av postdoktorstillingene må også henge sammen med målsettingen for stillingen og skal normalt lyses ut som fireårige, i tråd med UiBs politikk på området (jfr. «Helhetlig rekrutteringsstrategi» Universitetsstyresak 7, 10.02.1011). Det er viktig at postdoktorer blir inkludert i et større fagfellesskap og ikke bare mot enkeltprofessorer. Dette er et ledd i å skape miljø, robusthet, kapasitet og for å etablere gode faggrupper. MN fakultetet ønsker å bidra til at våre postdoktorer får relevant erfaring i sin stilling ved MN slik at de kan bli konkurransedyktige til vitenskapelige toppstillinger i Norge og utlandet.

Det bør tilstrebes at postdoktorer brukes i undervisningen da undervisningserfaring er et krav for faste vitenskapelige stillinger. For å sikre at postdoktorene kan utføre undervisning ved MN, skal fakultetet arbeide for å tilrettelegge delttagelse på sentrale UiB kurs som gir nødvendig og grunnleggende pedagogisk kompetanse.

Instituttens ansvar:

Instituttene skal sikre og legge til rette for at postdoktor blir brukt som en stilling som har til hensikt å kvalifisere kandidaten til vitenskapelige toppstillinger. Dersom postdoktorene mangler f.eks. undervisnings- og veiledningserfaring, må instituttene sørge for at tilsettingsperioden blir lang nok til at dette kan inkluderes i perioden. Instituttene bør budsjettere med å benytte postdoktorer i undervisningen for sikre dem undervisningserfaring og for å skape robusthet og kontinuitet i undervisningskapasiteten ved enhetene. En stilling i et prosjekt kan bare lyses ut som en postdoktor dersom stillingens innhold er reelt kvalifiserende, dvs. at stillingen innehar en stor grad av selvstendighet.

Instituttene har veiledningsansvaret for sin postdoktorgruppe.

Instituttene bør etablere en egen arena for sin postdoktorgruppe slik at de kan møtes som en gruppe, og hvor de videre har en arena hvor de kan møte instituttledelsen. Intensjonen med dette er at de får en arena der de kan dele erfaringer, samt ta opp sine utfordringer innenfor stillingskategorien samlet sett.

Policy for bruk av postdoktorstillinger ved MN:

- Hovedformålet med å ansette en postdoktor skal være å bidra til at vedkommende skal bygge en akademisk karriere, utføre forskning på internasjonalt nivå samt øke robustheten i faggruppene
- Ved tilsetting av postdoktorer ved MN skal kvalifikasjonsprinsippet dvs. at den best kvalifiserte tilsettes, legges til grunn
- For postdoktorene skal det ved oppstart /tiltredelse etableres en karriereplan der faglig utvikling og opplæring blir tydelig adressert. Karriereplanen skal utarbeides i samarbeid mellom postdoktor, veileder og instituttleder
- Når en postdoktor er tilsatt skal vedkommende inkluderes i faggruppen på lik linje med andre vitenskapelig ansatte
- Det må legges til rette for at postdoktorene som skal undervise, skal få mulighet til å ta kurs innenfor universitetspedagogikk

- Instituttene ved MN må dekke finansiering for at eksterntfinansierte postdoktorer skal få nødvendig undervisningserfaring og veiledererfaring, som medveileder for master og PhD-studenter dersom dette ikke er tilstrekkelig inkludert i den eksterntfinansierte delen
- For å stimulere til internasjonal mobilitet blant postdoktorene skal det normalt legges inn en plan om utenlandsopphold i tilsetningsperioden på til sammen 3 til 6 måneder avhengig av postdoktorperiodens lengde
- Postdoktorene bør få erfaring med søknad om prosjekter og prosjektledelse
- Medarbeidersamtale skal gjennomføres med instituttleder eller den instituttleder delegerer til. Dette skal avklares ved tiltredelse i stillingen
- De overordnede KD finansierte 4-årige postdoktorstillingene skal være strategisk forankret